

Shofar Blowing during Elul/Yehoshua Grunstein Source

שולחן ערוך [אורח-חיים תקפ"א/א]- נוהגים לקום באשמורת לומר **סליחות ותחנונים**, מראש חודש אלול ואילך עד יום הכיפורים. **הגה**: ומנהג בני אשכנז אינו כן, אלא מראש חודש ואילך **מתחילין לתקוע** אחר התפילה שחרית. ויש מקומות שתוקעין גם כן ערבית....

Reason # 1; Means to Teshuva

ערוך השולחן [שם א']- תניא בפרקי דרבי אליעזר (פרק מו): בראש חודש אלול אמר הקדוש ברוך הוא למשה: "עלה אלי ההרה", שאז עלה לקבל לוחות אחרונות. **והעבירו שופר במחנה**; משה עולה להר, כדי שלא יטעו כמו שטעו בראשונות במעשה העגל. והקדוש ברוך הוא נתעלה באותו שופר, שנאמר "עלה אלקים בתרועה, ד' בקול שופר." ועל כי השופר הציל את ישראל מהחטא, וחודש אלול הוא חודש המעותד לתשובה, שהוא החודש האחרון מהשנה, וקודם ימי הדין... וגם השופר מסוגל לתשובה, כדכתיב: "אם יתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו." ולפיכך נהגו כל ישראל לתקוע בשופר אחר התפלה כל החודש הזה. ומתחילין מיום שני של ראש חודש, מפני שהוא יום הראשון לחדש זה. ויש שתוקעין בבוקר ובערב, ואנו אין תוקעין רק בבוקר.

Reason # 2; More PRAYER or More MUSIC?

<p>הרא"ש [ר"ה פרק ד"י]- ור"ת כתב שיש לברך על תקיעת שופר משום דעשייתה היא גמר מצותה. יראים סימן תי"ט "וכי מברך, מברך "על תקיעת שופר", ושהחיינו."</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ספה"מ לרמ"מ - מ"ע ק"ע - והמצוה הקי"ע היא שצונו לשמוע קול שופר ביום ראשון מתשרי • הרמב"ם [הלכות שופר ב/א]- הכל חייבין לשמוע קול שופר... • שם [ג/א]... ואחד עומד ומברך ברוך... לשמוע קול שופר וכל העם עונין אמן. • שו"ת הרמב"ם [תשובה כ"ד]-... וזה שהמצוה המחוייבת אינה התקיעה, אלא שמיעת התקיעה, והיוצא מזה, שאלו היתה המצוה המחוייבת היא התקיעה, היה חייב כל אדם ואדם מן הזכרים לתקוע, כמו שחייב כל אדם ואדם לישיב בסוכה וליטול לולב, והשומע, שלא תקע, לא היה יוצא ידי חובתו... • רא"ש [שם]- וראבי"ה הביא הירושלמי תוקע שופר צריך לברך אקב"ו לשמוע בקול שופר ושהחיינו ואח"כ תוקעין. וכן כתב בה"ג הא דמברכים לשמוע בקול שופר ולא מברכים לתקוע בשופר או על תקיעת שופר כמו על מקרא מגילה משום דבשמיעת קול שופר הוא יוצא ולא בתקיעת שופר:
--	--

להלכה: שולחן ערוך [אורח-חיים סימן תקפ"א/ה]- קודם שיתקע יברך: לשמוע קול שופר....

Ramification # 1 –Blowing in the MIDST of the Amida

שולחן ערוך אורח-חיים תקצ"ב/א-ב- מחזיר **שליח צבור** התפלה, **ותוקעין על סדר הברכות**; למלכיות תשר"ת פעם אחת, ולזכרונות תשר"ת, ולשופרות תר"ת; ועכשיו נוהגים לתקוע למלכיות תשר"ת שלשה פעמים, ולזכרונות תשר"ת שלשה פעמים, ולשופרות תר"ת שלשה פעמים. **הגה**: ויש אומרים שתוקעים תשר"ת למלכיות פעם אחת, וכן לזכרונות, וכן לשופרות...

הריטב"א [ר"ה לד., ד"ה יונשאל"י]- מכל מקום גם במנהגינו יש לחוש למה נהגו לתקוע תשר"ת למלכיות ותשר"ת לזכרונות ותשר"ת לשופרות?...

<p>...ומה שכתב הרי"ף כי מפני טורח הצבור אנו מקילין בדבר - אתי שפיר לדברי הגאון שסובר שמן הדין אדם יוצא בכל אחד מהן כמ"ש לעיל, אבל לאידך סברא לא אתי שפיר, שמפני טורח הצבור אין לנו לעשות התקיעות שלא כראוי ושלא נחוש לספיקות?</p>	<p>והנכון בזה; דמדינא הרי יצאנו ידי חובת מצות שופר בתקיעות דמיושב, ואין תקיעות שעל סדר ברכות באות לחובת מצות שופר אלא לחובת תפלה בצבור להעלות תפלה בתרועה כענין בתעניות שתוקעין על ז' ברכות דמי שענה כדי להעלות (תקיעה) [תפלה] בשופר, והתם בתקיעה אחת סגי בכל ברכה אליבא דרבנן, אבל ביום זה אין אנו רוצין להפריד תרועה מבי' פשוטות, ומכל מקום באיזה סימן מגי' סימנין סגי לן ושוב אין חוששין לספיקות ולא להפסקות וגם אם טעה בשברים או בתרועה אינו חוזר דמדינא בתקיעה אחת יוצא.</p>
--	--

Ramification # 2 –No Baal Tosif

מסכת ראש-השנה דף ט"ז עמוד א-ב - למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין, ותוקעין ומריעין כשהן עומדין? כדי לערבב השטן.

<p>תוס' [עש]-תימה: הא קעבר משום בל תוסיף? וי"ל: דאין שייך בל תוסיף בעשיית מצוה אחת ב' פעמים, כגון כהן אם מברך וחוזר ומברך אותו צבור עצמו או נוטל לולב וחוזר ונוטל וכן תוקע וחוזר ותוקע וגבי מתנות בכור נמי אם נותן בקרן אחד ב' פעמים אין זה בל תוסיף.</p>	<p>מסכת ברכות כ"א עמוד א'-ספק התפלל ספק לא התפלל - אינו חוזר ומתפלל. ורבי יוחנן אמר: ולואי שיתפלל אדם כל היום כולו</p>
--	--

Ramification # 3 –Shape of the Shofar

מסכת ראש השנה כ"ו עמוד ב' - אמר רבי לוי: מצוה של ראש השנה ושל יום הכפורים בכפופין ושל כל השנה בפשוטין. - ... בראש השנה - כמה דכייף איניש דעתיה טפי מעלי
הסבר רש"י - כמה דכייף איניש; בתפלתו, פניו כבושין לארץ, טפי עדיף, משום והיו עיני ולבי שם (מלכים א', ט), הלכך, בראש השנה דלתפלה, ולהזכיר עקידת יצחק בא - בעינן כפופין.

Ramification # 4 –KAVANAH

<p>שם [הלכות חמץ ומצה ג/א]-אכל מצה בלא כונה כגון שאנסוהו גוים או לסטים לאכול יצא ידי חובתו. שם [הלכות שופר וסוכה ולולב ז/ט]-משיגביה ארבעה מינין אלו ... יצא, והוא שיגביהן דרך גדילתן...ומצוה כהלכתה שיגביה אגודה של שלשה מינין בימין ואתרוג בשמאל ויוליך ויביא ויעלה ויוריד וינענע הלולב שלשה פעמים בכל רוח ורוח.</p>	<p>הרמב"ם [הלכות ק"ש ב/א]-הקורא את שמע ולא כיון לבו בפסוק ראשון שהוא שמע ישראל לא יצא ידי חובתו... שם [הלכות תפילה ד/ט"ו]-...כל תפלה שאינה בכוונה אינה תפלה, ואם התפלל בלא כוונה חוזר ומתפלל בכוונה. מצא דעתו משובשת ולבו טרוד אסור לו להתפלל עד שתתיישב דעתו, לפיכך הבא מן הדרך והוא עיף או מיצר אסור לו להתפלל עד שתתיישב דעתו. שם [מגילה ב/ה]-הקורא את המגילה בלא כוונה לא יצא. שם [שופר ב/ז]-המתעסק בתקיעת שופר להתלמד לא יצא ידי חובתו וכן השומע מן המתעסק לא יצא, נתכוון שומע לצאת ידי חובתו ולא נתכוון התוקע להוציאו או שנתכוון התוקע להוציאו ולא נתכוון השומע לצאת לא יצא ידי חובתו, עד שיתכוון שומע ומשמיע.</p>
---	--

ד) הסבר

מסכת ראש השנה דף ל"ד עמוד ב' - תנו רבנן...תקיעות וברכות של ראש השנה ושל יום הכפורים מעכבות. מאי טעמא? - אמר רבה, אמר הקדוש ברוך הוא: אמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות. מלכיות - כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות - כדי שיבא לפני זכרוניכם לטובה, ובמה - בשופר.
"אשרי" - תהילים קמ"ה/ט"ו - "רצון יראי יעשה ואת שוועתם ישמע ויושעם"

פיוט - סוף מוסף ר"ה ויוה"כ -...היום תשמע שועתנו, היום תקבל ברחמים וברצון את תפלתנו